

I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselmaksi aiheesta "Euroopan aivokapasiteetti liikkeelle: miten korkeakoulutus saadaan hyödyntämään koko potentiaaliaan Lissabonin strategian edistämiseksi"

(2005/C 292/01)

NEUVOSTO JA NEUVOSTOSSA KOKOONTUNEET JÄSENVALTIOIDEN HALLITUSTEN EDUSTAJAT, jotka

KATSOVAT SEURAAVAA:

22. ja 23. maaliskuuta 2005 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä ⁽¹⁾, joissa aloitetaan Lissabonin strategian elvyttäminen, tuodaan erityisesti esille osaaminen, innovointi ja inhimillisen pääoman hyödyntäminen työllisyyden ja kasvun keskeisinä tekijöinä. Päätelmissä korostetaan, että on investoitava entistä enemmän yliopistoihin, yliopistojen hallinnon nykyaikaistamiseen sekä yliopistojen ja elinkeinoelämän kumppanuuteen.

Neuvoston ja komission vuoden 2004 yhteisessä väliraportissa "Koulutus 2010" ⁽²⁾ selvitetään, että Euroopan korkea-asteen koulutuksessa olisi edelleen pyrittävä huippuosaamiseen ja sen laadusta olisi tultava maailmanlaajuinen esikuva, jotta se voi kilpailla maailman parhaiden kanssa. Raportissa todetaan, että Bolognan prosessissa on edistytty uudistamalla joitakin korkeakoulutuksen osa-alueita, mukaan lukien toimenpiteet, jotka on tarkoitettu lisäämään liikkuvuutta, edistämään avoimuutta ja tutkintojen vertailtavuutta.

TOTEAVAT SEURAAVAA:

— Yksittäisten jäsenvaltioiden on organisoitava korkeakoulutus ja järjestettävä siihen varat kansallisten tavoitteiden, lainsäädännön ja käytäntöjen mukaisesti.

— Osaamistaloudessa ja -yhteiskunnassa korkeakoulutuksen olisi oltava läheisessä yhteydessä tutkimukseen ja innovaatioon.

PANEVAT MERKILLE komission tiedonannon "Euroopan aivokapasiteetti liikkeelle: miten yliopistot saadaan hyödyntämään koko potentiaaliaan Lissabonin strategian edistämiseksi" ⁽³⁾. Tiedonanto liittyy merkittävällä tavalla keskusteluun siitä, miten nostetaan korkeakoulutuksen laatua koko Euroopassa pyritäessä lisäämään Euroopan kilpailukykyä.

OVAT YHTÄ MIELTÄ siitä, että jäsenvaltioiden olisi:

1. annettava korkeakouluille mahdollisuus parantaa suorituskykyään tutkintojen, opintoihin hyväksymisen ja tutkimuksen osalta verrattuna maailman muihin alueisiin ja maihin;
2. annettava korkeakouluille mahdollisuus mukautua muuttuviin olosuhteisiin tehostaakseen laatuaan, houkuttelevuuttaan sekä yhteiskunnallista ja taloudellista merkitystään;
3. avustettava korkeakoulujen hallintotavan kehittämistä ja varmistettava, että ne ovat riittävän itsenäisiä;
4. parannettava korkeakoulujen rahoituksen kestävyyttä lisäämällä investointeja ja monipuolistamalla investointilähteitä tarpeen mukaan;
5. vahvistettava korkeakoulutuksen sosiaalista ulottuvuutta erityisesti laajentamalla erilaisten sosioekonomisten ryhmien mahdollisuuksia aloittaa korkea-asteen opinnot, pyrkien samalla pienentämään opintojen keskeyttämisastetta;
6. kannustettava oppilaitoksia kehittämään vahvempia kumppanuuksia niitä ympäröivän yhteiskunnan kanssa, mukaan luettuina paikalliset yhteisöt ja elinkeinoelämä.

⁽¹⁾ Asiak. 7619/1/05.

⁽²⁾ Asiak. 6905/04.

⁽³⁾ Neuvoston asiak. 8437/05 + ADD 1.

PITÄVÄT TÄRKEÄNÄ, että:

1. mukautetaan tarvittaessa sääntelykehystä, jonka puitteissa korkeakoulut toimivat, jotta yksittäisten oppilaitosten ja korkeakoulutusjärjestelmien strategisesta johdosta vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten välinen suhde kehittyisi joustavammaksi, jolloin niiden on helpompi uudistua ja mukautua yhteiskunnan muuttuviin tarpeisiin ja perustella päätöksensä;
2. tehdään korkeakoulutus opiskelijoiden kannalta houkuttelevammaksi korkealaatuisten rakenteiden avulla, parantamalla tiedotusta, monipuolistamalla opetusta ja oppimista, erityisesti tieto- ja viestintätekniikan avulla, parantamalla laatua sekä antamalla yksittäisille henkilöille paremmat valmiudet, jotta varmistetaan heidän akateemisen uransa onnistuminen, heidän kestävä integroitumisensa työmarkkinoille ja heidän aktiivinen osallistumisensa yhteiskuntaan;
3. laajennetaan erityisesti vähempiosaisten mahdollisuuksia aloittaa korkea-asteen opinnot, autetaan yksilöitä hyödyntämään mahdollisuutensa ja lisätään korkeakoulutukseen johtavien oppimisväylien valikoimaa siten, että elinikäinen oppiminen toteutuu;
4. edistetään korkeakoulutusjärjestelmien ja oppilaitosten monipuolisuutta ja kehitetään myös huippuosaamisen keskuksia, jotka voivat myötävaikuttaa uudistusprosessiin tekemällä yhteistyötä muiden laitosten ja elinten kanssa;
5. kannustetaan korkeakouluja kehittämään kestäviä kumppanuuksia ympäröivän yhteiskunnan ja teollisuuden kanssa, jotta voitaisiin vastata yhteiskunnan ja työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin;
6. otetaan kaikki sidosryhmät mukaan uudistusten valmisteluun ja täytäntöönpanoon;

- 6 a. korkeakoulutukseen tehdyt investoinnit katsotaan panostamiseksi yhteiskunnan tulevaisuuteen;
7. tarkastellaan korkeakoulutukseen myönnettyjen varojen määrää ja arvioidaan uudelleen mahdollisuuksia hankkia lisärahoitusta eri tavoin, tarvittaessa sekä julkisella että yksityisellä tuella;
8. tarjotaan kannustimia uudistukselle esimerkiksi kohdentamalla investointeja opetuksen ja oppimisen, tutkimuksen, innovaation, hallinnon sekä opiskelijoiden palvelujen laadun parantamiseen.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA

- käsittelemään tässä päätöslauselmassa esiin otettuja asioita ja raportoimaan omasta edistymisestään vuoden 2008 yhteisessä väliraportissa Koulutus 2010 -työohjelman täytäntöönpanosta.

KEHOTTAVAT JÄSENVALTIOITA JA KOMISSIOTA

- hyödyntämään vertaisryhmäopetusta ja seuraavaa yhteistä väliraporttia Koulutus 2010 -työohjelman täytäntöönpanosta tässä päätöslauselmassa esiin tuotujen asioiden osalta;
- vastaamaan korkeakoulutuksen tarpeisiin hyödyntämällä tehokkaammin yhteisön ohjelmia, kuten Sokratesta, Leonardoja ja tulevia koulutusalan ohjelmia, Euroopan investointipankkiryhmän eurooppalaisia rahoitusvälineitä ja tarvittaessa rakennerahastoja;
- rohkaisemaan korkeakoulujen välistä kansainvälistä yhteistyötä ja erityisesti niiden osallistumista sellaisiin yhteisön ohjelmiin kuin Tempus ja Erasmus Mundus.